

ADMINISTRATÍVNA BUDOVA ENERGO CONTROL KOŠICE

V Košiciach, neďaleko železničnej stanice, zrekonštruovali a nadstavili zaujímavú historickú, nie však pamiatkovo chránenú, budovu bývalých plynární. Nové funkčné využitie – pre administratívny účel – si vyžiadalo rozšírenie kapacity budovy, z čoho vyplynulo aj samotné architektonické riešenie. Na prvý pohľad možno vidieť hmotové aj materiálové odlišenie pôvodnej časti budovy od novej. Súčasťou projektu je aj postupné dobudovanie celého areálu.

Administratívna budova Energo control sa nachádza neďaleko železničnej stanice, na ul. Pri plynárni v Košiciach. Nie je pamiatkovo chránená, je trojpodlažná, so suterénom a neobytným podkrovím so sedlovou strechou. Má pozdĺžny stenový systém zo zmiešaného muriva. Strop nad 1. PP je vytvorený z valených klenieb. Ostatné existujúce stropy sú drevené trámové. Budova potrebovala komplexné stavebné úpravy a bola nadstavená.

Architektonické a materiálové riešenie

Užívateľom a prevádzkovateľom objektu je jeho vlastník, t. j. Energo Control, s. r. o., Košice. Budova je samostatne stojaci objekt, zreteľne viditeľný s prístupovej komunikácie.

Kompletná rekonštrukcia budovy začala nadstavbou na existujúce 3. NP o 1 podlažie vrátane podkrovia. Budova bola zateplená a hmotovo rozčlenená na pôvodnú a novú (nadstavenú) časť.

Obe časti boli aj materiálovo odlišené. Pôvodná budova je omietnutá, nová časť je obalená titánzinkovým plechom. Nová strecha je riešená ako plochá, s veľmi miernym sedlom spádovaným smerom von.

V úrovni 1. NP sa nachádza vstupná hala. Pôvodný vstup je rozšírený o novú vstupnú markýzu so záďverím. Strop pri výťahu bol vybraný a nahradený sklom. Pôvodné schodisko bolo kompletné nahradené nových schodnicovými

Lokalia:	ul. Pri plynárni 4, Košice
Investor:	Energo Control, s. r. o.
Architektonické riešenie:	Architektonické štúdio Atrium s. r. o., Košice
Hlavný projektant:	Ing. arch. Dušan Burák, CSc. Ing. Michal Burák Ing. arch. Marek Bakačiar
Stavebné práce:	AKSIS s. r. o., Košice
Výťahy:	LIFTEX s. r. o., Košice
Klimatizácia:	MICROWELL s. r. o., Šafa
Elektro a informačná inštalácia:	ENERGO CONTROL s. r. o., Košice
Rekonštrukcia a nadstavba:	12/2007 – 9/2008

železobetónovými so skrytými prievlakmi. Dosky boli vyriešené ako monolitické, pohľadové, bez omietania. Strecha nadstavby je nová, plochá s miernym sedlom, pokrytá plechovou – titánzinkovou strešnou krytinou. Rovnako ako strecha aj obvodové steny nadstavby sú sendvičové, s titánzinkovou krytinou. Nosná konštrukcia celej budovy je oceľová.

Čo sa týka dispozičného riešenia – v 1. PP sú situované sklady, kotolňa a serverovňa, na 1. NP vstupná hala a pracoviská obchodu, na 2. a 3. NP sú kancelárske priestory a na 4. NP miestnosti vedenia.

Konštrukčné a materiálové riešenie

Existujúce základy boli vyhovujúce. Izolovanie spodnej stavby je systémom Schomburg. V kotolni bolo potrebné dodatočne prehĺbiť podlahu a následne základovú škáru. V mieste novej výťahovej šachty bolo treba taktiež vytvoriť prehĺbenie o min. 1 300 mm.

Zvislé konštrukcie – obvodové steny existujúcich podlaží sú murované a dodatočne zaizolované Nobasilom. Obvodové steny nadstavby sú sendvičové – s použitím Cetris dosiek, tepelnej izolácie a obložené vonkajšou krytinou

Slovo autorov

**Ing. arch. Dušan Burák, CSc.
Ing. Michal Burák
Architektonické štúdio Atrium s. r. o.**

Objekt nie je národná kultúrna pamiatka, je však reprezentantom industriálnej architektúry v areáli bývalých plynární. Okolité prostredie je v súčasnosti nehostinné, zanedbané a donedávna i obťažne prístupné. Stavebno technický stav objektu bol nevyhovujúci. Dispozičné riešenie bolo komplikované, vrátane schodiska. Zaujímavé podmienky...

Zvažovali sme ako rozšíriť objekt, nakoľko zámer investora bol väčší, ako jeho existujúci objem. A tak sme sa rozhodli pre jeho nadstavbu. Tá poskytovala silnejšie urbanistické pôsobenie a šancu pre historický dialóg. Súčasťou zásahu bola úprava dispoziície, pribudol hydraulický výťah a nadstavili sme dve podlažia. Navrhli sme zachovanie štítových múrov, ktoré prechádzajú cez obe nadstavené podlažia, ako súčasť historického „murovaného“ odkazu. Nadstavba je zrealizovaná z ocelevej konštrukcie a opláštená sendvičovou konštrukciou s titánzinkovým plechom na povrchu. Tento spolu s veľkoplošným zasklením oddeľuje nadstavbu od jej pôvodnej časti.

Do útrobu interiéru sme vložili sklenenú sústavu schodiska a výťahu, čím sme zabezpečili jeho podstatné presvetlenie. Suterén sme úplne zachovali a na podlahu sme použili bývalé „pôjdovky“.

vým so sklenenými stupňami. Vertikálna komunikácia schodiska bola doplnená v jeho zrkadle novým skleneným výťahom.

Všetky stropy nad 1. NP bolo potrebné demontovať a nahradiť novými

s titánzinku. Stĺpy sú oceľové štvorcového pôdorysu H.

Vodorovné konštrukcie – existujúce stropy boli demontované a nahradené novými stropnými konštrukciami monolitickými, neomietnutými. Železobetónové dosky boli križom vystužené so skrytými prievlakmi. Schodiská bolo potrebné nahradiť novými, ľahkými, schodnicovými, oceľovými, so sklenenými stupňami.

Nová strecha nadstavby aj celej budovy je sedlová s drevenou konštrukciou – plochá. Vnútorne steny sú omietnuté, šambrány okien a dvier sú riešené ako štukatérske prvky. Podhlady sú neomietnuté z pohľadového betónu. Proti atmosférickej vlhkosti a nepriaznivému vplyvu kyslíkových dažďov je objekt chránený titánzinkovou krytinou.

Všetky vnútorné dvere sú drevené s lakovanou úpravou. Existujúce okná boli nahradené novými, rovnako členenými a tiež z dreva. Nové okná v nadstavbe sú hliníkové, päťkomorové s lepeným trojsklom a pokovenou vrstvou PLANIBEL. Zábradlie na schodisku a balkóne je oceľové, pozinkované, klampárske výrobky sú z titánzinku.

Technické riešenie

Kanalizácia slúži na odvádzanie odpadových splaškových vôd a odvádzanie vôd zo strechy budovy, zaústením do existujúcej kanalizačnej prípojky a šacht. Splašky sú odvedené do existujúcej kanalizačnej siete. Bola vytvorená aj nová kanalizačná prípojka k existujúcej.

Objekt je vykurovaný z plynovej kotolne, pomocou série 2 kotlov napojených na novú plynovú prípojku vedenú v areáli. V medziobdobí je vykurovanie zabezpečené reverznou klimatizáciou. Všetky miestnosti sú vetrané prirodzene. Kancelárske priestory, serverovňa a hygienické miestnosti sú klimatizované.

Exteriérové riešenie

Keďže budova je samostatne stojaca, je dobre prístupná pešo aj automobíлом. K budove vedie nová asfaltová komunikácia. Parkovanie pre administratívnu (9 miest) je zabezpečené na existujúcom parkovisku pred areálom, vo vnútri areálu (9 miest) a na existujúcej asfaltovej ploche východne od budovy. Manipulačné a pešie plochy okolo a pred budovou sú upravené betónovými dlažbami s vyspádovaním do ulice a k dvorovej vpusť. Sadové

úpravy s okrasnou výsadbou budú postupne dotvorené pred hlavným objektom. Oplotenie z juhu bude zrekonštruované, a zo západu nahradené novým v ďalšej etape.

*V spolupráci s Ing. arch. Dušanom Burákom pripravila Martina Trnkusová
Foto: Architektonické štúdio Atrium, Alexander Jiroušek*